

खनित्रैः खननसाधनैः आजीव्यान् उपजीव्यान् जंब्वाग्रकपित्थादीन् शरणानिगृह्यान् ॥ १५ ॥ विप्रकृते उपद्रुते यज्ञभागानामभावात् दिवंप
रित्यज्यअलक्षिताः संतः भुविचेरुः ॥ १६ ॥ तदेवंप्रजानां कदनंदानवेषुकुर्वत्सु स्वयंस्वर्गराज्यादिसाधयितुं तपस्तप्तुकामः प्रथमं यत्कृतवान् तदाह हि
रण्यकशिपुरित्यादिना कटोदकं प्रेताय प्रदेयमुदकम् आदिशब्दात्प्रेतश्राद्धादिकम् ॥ १७ ॥ १८ ॥ तन्मातरं तेषां शकुनिशंबरादीनां मातरं रुषा भानुं भा
नुसंज्ञाम् ॥ १९ ॥ हेवधूरिति भ्रातुर्भार्यासंबोधयति ॥ २० ॥ भवतु नाम तस्य श्लाघ्यो वधः तथाऽप्यस्माकं तावद्धुर्गत एवेति चेत्तत्राह भूतानामिति
दैवेन प्राचीनकर्मणा एकत्र नीतानां संयोजितानां पुनश्च सैः सैः कर्मभिरुन्नीतानां वियोजितानाम् ॥ २१ ॥ एवं लौकिकदृष्ट्या शोकं निवार्य तत्त्वदृ

केचित् खनित्रैर्विभिदुः सेतुप्राकारगोपुरान् ॥ आजीव्यांश्चिच्छिदुर्वक्षान् केचित्परशुपाणयः ॥ प्रादहंच्छर
णान्यन्ये प्रजानां ज्वलितोल्मुकैः ॥ १५ ॥ एवं विप्रकृते लोके दैत्येन्द्रानुचरैर्मुहुः ॥ दिवं देवापरित्यज्य भुविचेरु
रलक्षिताः ॥ १६ ॥ हिरण्यकशिपुर्भ्रातुः संपरेतस्य दुःखितः ॥ कृत्वा कटोदकादीनि भ्रातृपुत्रानसां त्वयत्
॥ १७ ॥ शकुनिशंबरंधृष्टं भूतसंतापनं वृकम् ॥ कालनाभं महानाभं हरिश्मश्रुमथोत्कचम् ॥ १८ ॥ तन्मात
रं रुषा भानुं दिति च जननीं गिरा ॥ श्लक्ष्णया देशकालज्ञ इदमाह जनेश्वर ॥ १९ ॥ हिरण्यकशिपुरुवाच
अंबां वहेवधूः पुत्रावीरं मार्हथ शोचितुम् ॥ रिपोरभिमुखे श्लाघ्यः शूराणां वध ईप्सितः ॥ २० ॥ भूतानामिह
संवासः प्रपायामिव सुव्रते ॥ दैवेनैकत्र नीतानामुन्नीतानां स्वकर्मभिः ॥ २१ ॥ नित्यआत्माऽव्ययः शुद्धः स
र्वगः सर्ववित्परः ॥ धत्तेऽसावात्मनो लिंगं मायया विस्तृजन् गुणान् ॥ २२ ॥ यथाऽभिसाप्रचलता तरवोऽपि
चला इव ॥ चक्षुषा भ्राम्यमाणेन दृश्यते चलतीव भूः ॥ २३ ॥

दृष्ट्या वारयति नित्य इति आत्मानित्यः मृत्युशून्यः अ
व्ययः अपक्षयशून्यः शुद्धः निर्मलः सर्वगः सर्ववित् सर्वज्ञश्च सर्वत्र हेतुः परो देहादिव्यतिरिक्तः अतो मृत इति कश इति मलिन इति वियुक्त इति अज्ञ
इति च मत्वा शोको न कार्य इत्यर्थः कथं तर्हितस्य संसारस्तत्राह धत्ते इति आत्मनो मायया स्वाविद्यया लिंगं मूर्तीर्धत्ते गुणानुच्चावचान् देहान् सुखदुः
खादीन् वा धत्ते विशेषेण सृजन् स्वीकुर्वन् लिंगशरीरोपाधिः संसार इत्यर्थः ॥ २२ ॥ एतत्सदृष्टांतं प्रपंचयति यथेति चतुर्भिः तरवः प्रतिबिंबिताः उ
पाधिधर्मा उपहिते भवन्तीति दृष्टांतमुक्त्वा ग्राहकधर्मा ग्राह्ये भवन्तीति दृष्टांतमाह चक्षुषेति ॥ २३ ॥